

د افغانستان بانک
آمریت عمومی سیاست پولی

گزارش ماهوار سیاست پولی
نگاهی مختصر بر تحولات شاخص های سیاست پولی و نظارت امور مالی

حمل 1398

خلاصه گزارش

گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی پیشرفت شاخص های فعلی اقتصاد کلان و آخرین گزارش های ثبات مالی افغانستان را در جریان ماه بطور خلاصه تحلیل، ارزیابی و مورد مطالعه قرار میدهد. این گزارش بر اساس تدوین ارقام مالی و پولی که از آمریت های سیاست پولی، نظارت امور مالی و تادیات د افغانستان بانک جمع آوری گردیده است، تهیه می شود. گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی ارقام اقتصاد کلان از سکتورهای پولی، خارجی، حقیقی و سکتور مالی و نیز ارقام مالی آمریت عمومی نظارت امور مالی را در بر میگیرد که توسط کارمندان این آمریت تدوین و تهیه میگردد.

د افغانستان بانک اهداف عملیاتی و ضمنی خویش را که کمتر از سقف تعیین شده تحت برنامه تسهیل توسعه کزیدیت (ECF¹) صندوق بین المللی پول می باشد، مؤفقانه بدست آورده است. د افغانستان بانک توانسته است کنترول پول در دوران می باشد. پول در دوران که در ابتدای سال مالی 228,205.59 میلیون افغانی بوده است، به تاریخ 31 حمل 1398 هدف تعیین شد بالغ به 237233.49 میلیون افغانی ثبت گردیده، در حالیکه مقدار حقیقی پول در دوران 229242.39 میلیون افغانی بوده است. از اینرو، تفاوت مقدار واقعی پول در دوران به اندازه 7991.10 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده و در حدود 3.37 در صد رشد منفی را از در عین روز با هدف تعیین شده نشان میدهد.

از شروع سال مالی 1398 الی 31 حمل 1398، د افغانستان بانک حدود 729.38 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلان اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 55.11 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 66.30 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

تغییرات در شاخص های سکتور حقیقی نیز مانند سکتور پولی مطلوب و نشان دهنده موفقیت بانک مرکزی در تحقق اهداف خویش می باشد. نرخ تورم عمومی به سطح کشور در ماه حوت 1397 افزایش نموده است. براساس معیار محاسبه سالانه، نرخ تورم در دوره تحت بررسی به 1.77 درصد

¹ Extended Credit Facility

رسیده است. درحالیکه این رقم در ماه دلو 0.34 درصد محاسبه گردیده است. فشار های تورمی بالای شاخص عمومی در این دوره بیشتر از هر دو بخش شاخص مواد غیرغذایی و غذای سرچشمه گرفته و باعث افزایش در قیمت شاخص عمومی گردیده است

کسر حساب جاری کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش نموده. کسر حساب جاری که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۲۲۸,۸۷ میلیون دالر ثبت گردیده بود، در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۱۲۲۶,۴۱ میلیون دالر یعنی (۰,۲) درصد کاهش نموده است. این کاهش کسر در حساب جاری بیلانس تادیات عمده تأ ناشی از کاهش واردات و افزایش صادرات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش دریافت های خدماتی از قبیل (دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دریافت های دیگر خدماتی تجارتي) و به همین ترتیب افزایش در عواید سرمایه گذاری (عاید اولیه) می باشد.

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ 31.89 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه حوت 25.63 میلیارد افغانی بوده که 6.26 میلیارد افغانی یا 24.43٪ افزایش را نشان میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ به 89.52 میلیارد افغانی رسیده است که از جمله 58.86 میلیارد و 30.66 میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.99 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه حمل سال 1398 بالغ بر 302.41 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (حمل 1397) بالغ بر 296.50 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 0.90 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از سپرده های یک شبه در اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و قروض سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار حمل 1398 بالغ بر 42.81 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (حمل 1397) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 38.91 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 10.00 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر

شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است. مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (حوت 1397) به اندازه 2.08 فیصد عمدتاً بابت استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و اعطای قروض جدید افزایش دارد.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار می رود متشکل از سپرده های مشتریان و بین بانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (حمل 1397) شاهد 3.21 فیصد افزایش بوده و از قرار ماه حمل سال 1398، بالغ بر 260.55 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 1.08 فیصد افزایش را نشان میدهد، که عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

فهرست مطالب

1. سکتور پولی..... 5
- 1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی..... 6
- 1.3 لیلام اسعار و اوراق بهادار..... 7
- 1.4 نرخ مبادله 11
2. سکتور حقیقی 10
- 2.1 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه سالانه..... 10
- 2.2 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه 14
- تورم هسته 15
3. سکتور خارجی..... 16
- 3.1 بیلبانس حساب جاری 16
- 3.1.1 بیلبانس حساب اجناس: 16
- 3.1.2 بیلبانس حساب خدمات: 17
- 3.1.3 حساب عاید اولیه 17
- 3.1.4 عاید ثانوی: 17
- 3.2 حساب مالی بیلبانس تادیات: 18
- 4 سکتور مالی 20
5. سوئفت 23
6. سکتور بانکی..... 24
- 6.1 مجموع دارایی ها 28
- 6.1.1 رشد مجموع دارایی ها 31
- 6.2 مجموع قروض 31
- 6.2.1 مقایسه ماهوار رشد مجموع قروض 32
- 6.3 مجموع امانات/ سپرده ها 40
- 6.3.1 مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها 41
- 6.4 مجموع سرمایه **Error! Bookmark not defined.**
- 6.5 مفاد 43
- 6.5.1 به طور ماهانه 43
- 1.5.2 مفادآوری سکتور بانکی به طور مجموعی (جنوری- اپریل 2019 – جدی 1397- حمل 1398): 43
- 6.6 سیالیت 45
- 6.7 وضعیت باز اسعار خارجی 45

1. سکتور پولی

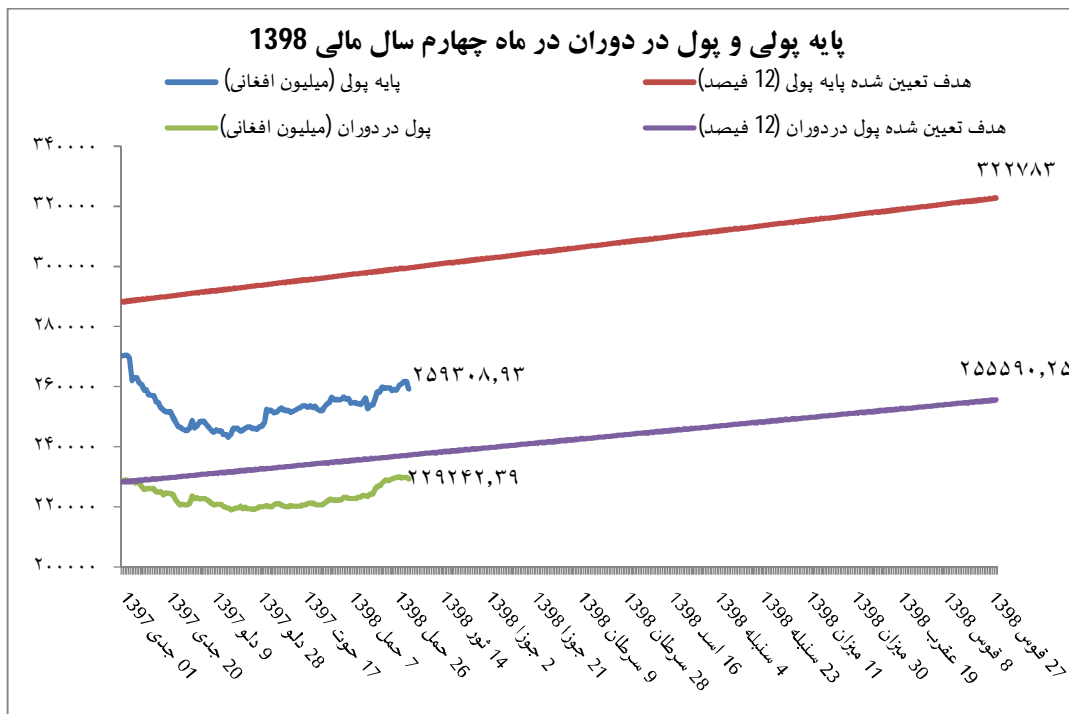
آمریت عمومی سیاست پولی با در نظر داشت شرایط اقتصادی کشور و در چارچوب کانال های اساسی و مؤثر تقاضای پولی، برنامه مالی دولت (عواید و مصارف بودجوی)، چشم انداز رشد اقتصادی و سطح عمومی قیمت ها در کشور، پلان سیاست پولی د افغانستان بانک را طرح می نماید.

به همین اساس، آمریت عمومی سیاست پولی رشد پایه پولی و پول در دوران را منحصت شاخص ها و اهداف مقداری تعیین نموده و در پلان سیاست پولی برای سال مالی 1398 و توافق رسمی با صندوق بین المللی پول، رشد آنها را 12 درصد در نظر گرفته است.

در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاریخ 31 حمل 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 299600.51 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 259308.93 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 40291.58 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده که در حدود 13 درصد رشد منفی را از در عین روز با هدف تعیین شده نشان میدهد.

به همین ترتیب، یکی از دست آورد های موفق دافغانستان بانک توانسته است کنترل پول در دوران می باشد. پول در دوران که در ابتدای سال مالی 228,205.59 میلیون افغانی بوده است، به تاریخ 31 حمل 1398 هدف تعیین شد بالغ به 237233.49 میلیون افغانی ثبت گردیده، در حالیکه مقدار حقیقی پول در دوران 229242.39 میلیون افغانی بوده است. از اینرو، تفاوت مقدار واقعی پول در دوران به اندازه 7991.10 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده و در حدود 3.37 درصد رشد منفی را از در عین روز با هدف تعیین شده نشان میدهد.

چگونگی میزان رشد حقیقی و اهداف تعیین شده پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی 1398، در گراف زیر نشان داده شده است.

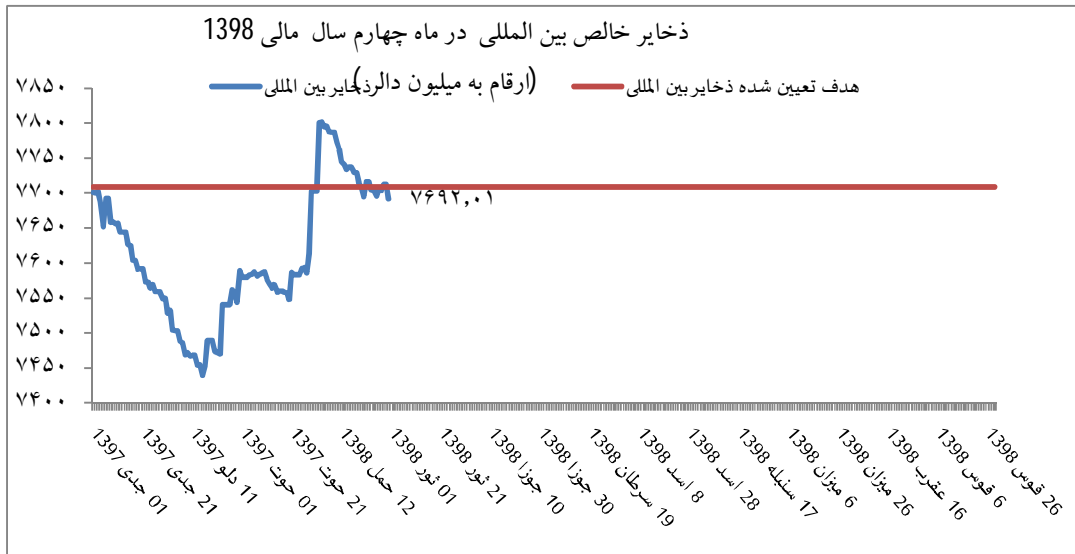

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی

طی سالیان اخیر، افزایش ذخایر اسعاری د افغانستان بانک که از جمله شاخص های اساسی اقتصاد ملی پنداشته میشود یکی از دستاوردهای بزرگ در نظام مالی کشور محسوب می گردد. بدون شک، میزان این ذخایر و چگونگی افزایش آن تأثیر مستقیم روی تطبیق بهتر سیاستهای پولی و نیز کنترل شاخص هایی چون نرخ مبادله افغانی، تورم پولی، حفظ ثبات و تعادل بیلانس تأدیات دارد. در آغاز سال مالی 1398، ذخایر خالص بین المللی افغانستان حدود 7,708.58 میلیون دالر بوده، که این رقم در 31 حمل 1398 به 7692.01 میلیون دالر رسیده و به مقدار 10.51 میلیون دالر تفاوت کاهش را بانظر داشته آخر ماه گذشته نشان میدهد.

گراف ذیل روند رشد مقدار ذخایر بین المللی را طی سال جاری مالی نشان میدهد.

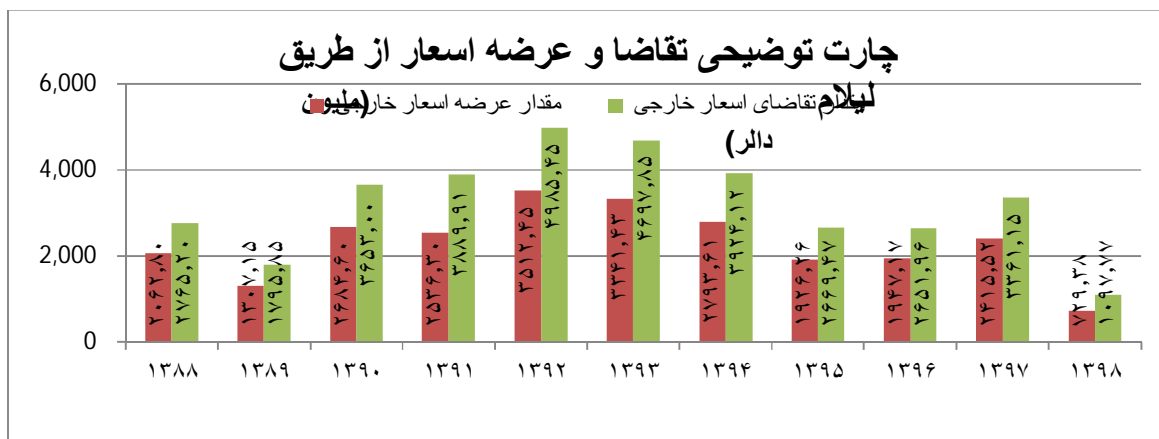
منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.3 لیلام اسعار و اوراق بهادار

د افغانستان بانک بمنظور کنترول حجم پول در دوران ، پایه پولی و حفظ نرخ تبادل در اقتصاد از دو وسیله دست داشته خویش استفاده نموده است که پروسه لیلام اسعار هفته سه بار و لیلام اوراق بهادار هفته یک صورت میگیرد که جزئیات هر یک ذیلاً توضیح میگردد.

فروش ارز

از شروع سال مالی 1398 الی 31 حمل 1398، د افغانستان بانک حدود 729.38 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلام اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 55.11 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 66.30 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

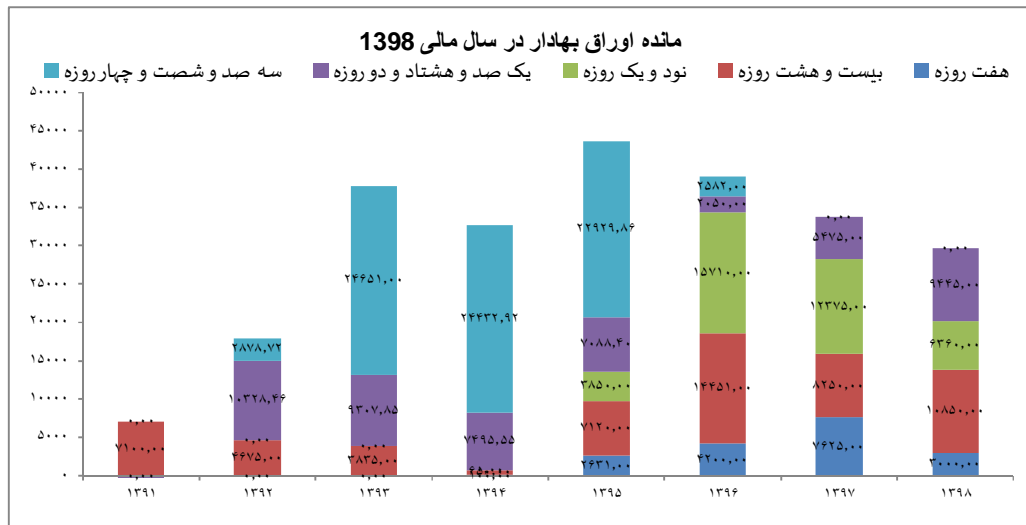

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

فروش اوراق سرمایوی (مناقصه تکتانه)

اوراق سرمایوی یکی از ابزار های دیگر سیاست پولی است که جهت مهار مقدار نقدینگی و اجرای سیاست پولی توسط د افغانستان بانک استفاده میشود. استفاده از این وسیله بمنظور جذب بیشتر مازاد نقدینگی از سیستم بانکی، ترویج بازار ثانوی اوراق بهادار، جلوگیری از تورم پولی، تنوع ابزار های سیاست پولی و تشویق بانک های تجارتي به جذب بیشتر سپرده های افغانی از مردم می باشد.

با توجه به وضعیت فوق و جهت تشویق سرماییه گذاری در کشور و دسترسی هر چه بیشتر هموطنان به قرضه، حسب هدایت مقام محترم رهبری بانک، عرضه لیلام اوراق بهادار 364 و 182 روزه بتدریج کاهش یافته و همزمان با آن نرخ تکتانه نیز کمتر گردیده است تا بانک ها قرضه دهی شانرا با تکتانه پائینتر و شرایط آسانتر ارایه نمایند. از آغاز سال مالی 1398 الی 31 حمل، مانده اوراق سرمایوی² لیلام شده بالغ بر 29.65 میلیارد افغانی گردیده است. به همین ترتیب، حدود 23.92 میلیون افغانی تکتانه بابت اوراق سرمایوی پرداخت گردیده است.

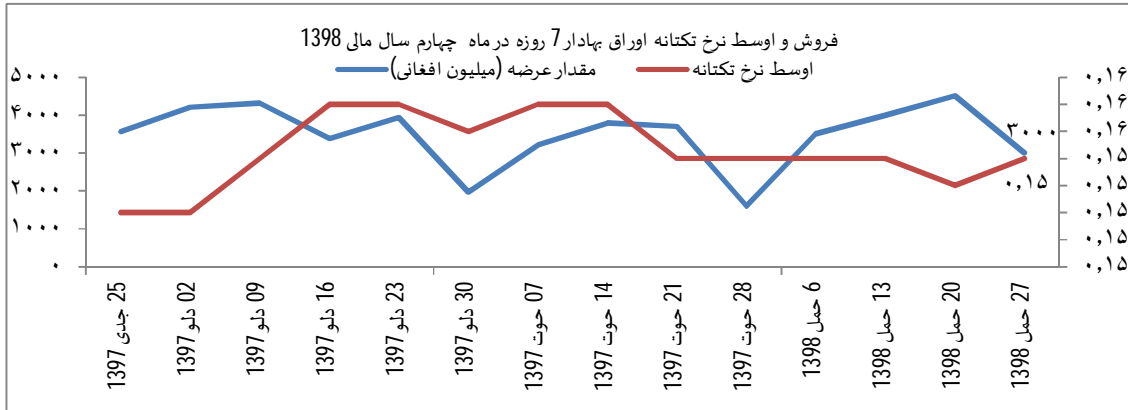

منبع: مدیریت عملیات بازار/آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار هفت روزه

آخرین فروش اوراق بهادار هفت روزه در ماه حمل 3 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.16 در صد بوده و مقدار مانده این اوراق به 3 میلیارد افغانی بوده است.

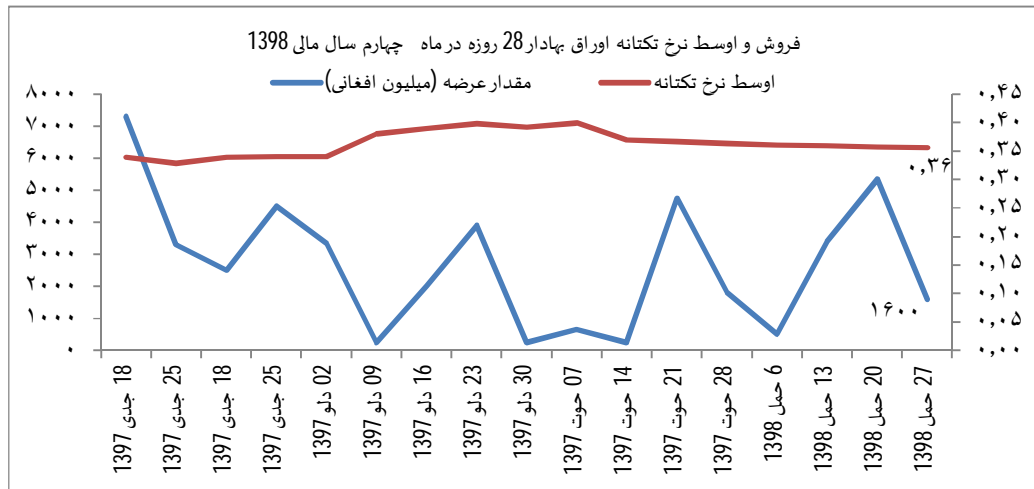
². Outstanding

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 28 روزه

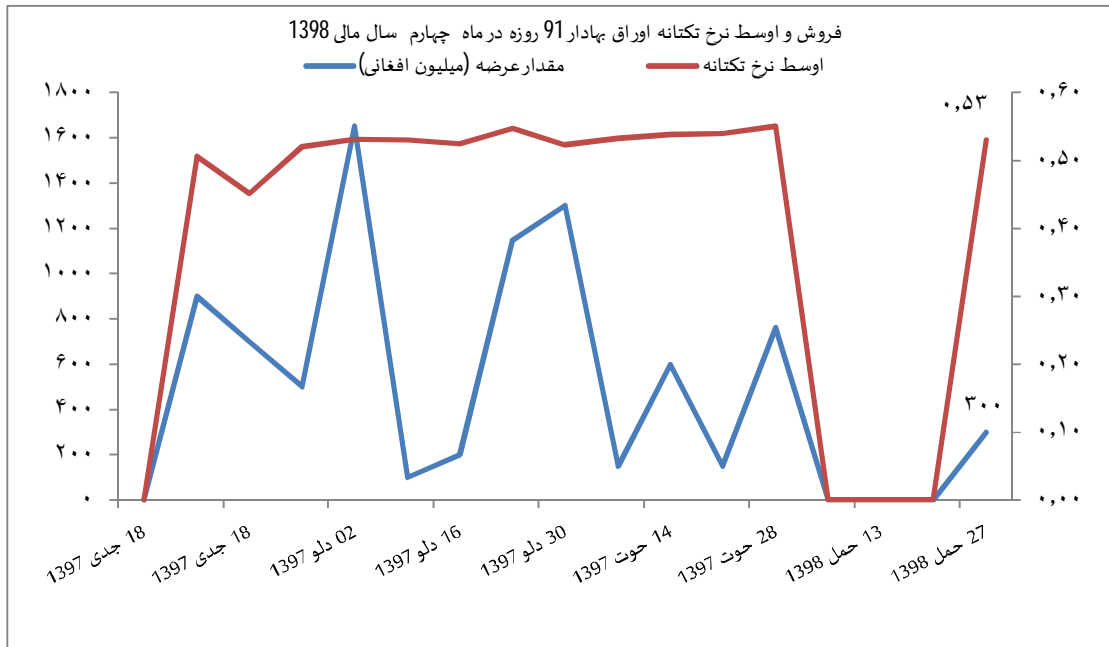
آخرین فروش اوراق بهادار 28 روزه در ماه حمل بالغ بر 1.6 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.36 در صد گردیده و مقدار مانده آن 10.85 میلیارد افغانی بوده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 91 روزه

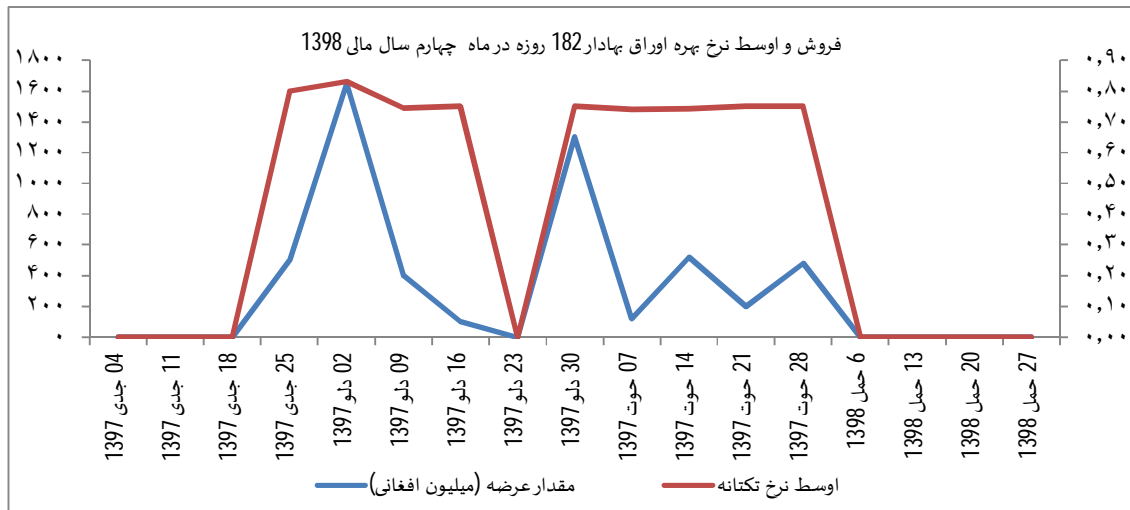
آخرین فروش اوراق بهادار 91 روزه در ماه حمل 0.3 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.55 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 6.36 میلیارد افغانی می رسد.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 182 روزه

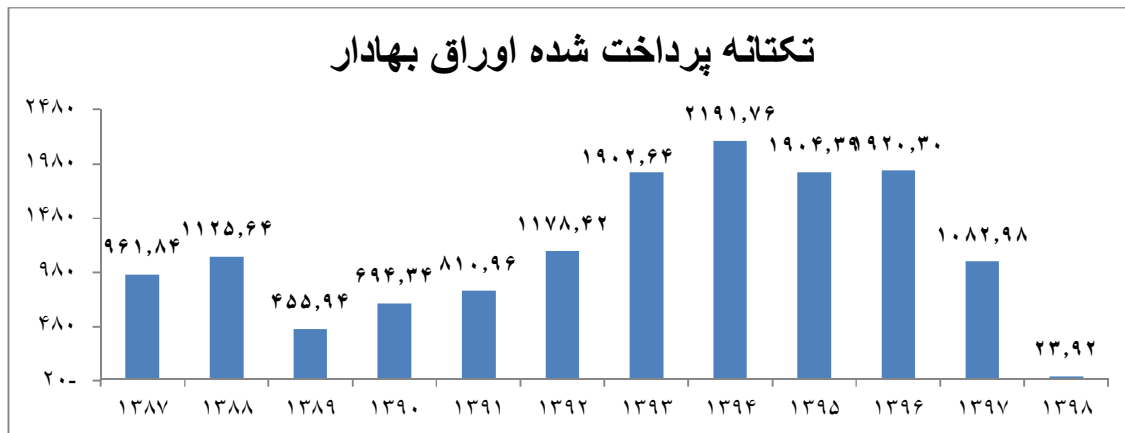
فروش اوراق بهادار 182 روزه در ماه حمل نداشتیم در حالیکه مقدار مانده آن در ماه های قبلی به 9.44 میلیارد افغانی می رسد.

قابل یاد آوری است که در پروسه لایام اوراق بهادار 364 روزه سال جاری کاهش به عمل آمده است.

تکتانه پرداخت شده

در طول 12 سال گذشته مقدار پرداخت تکتانه ای که از بابت اوراق بهادار پرداخت گردید است قرار شرح ذیل چنین ارایه نمود.

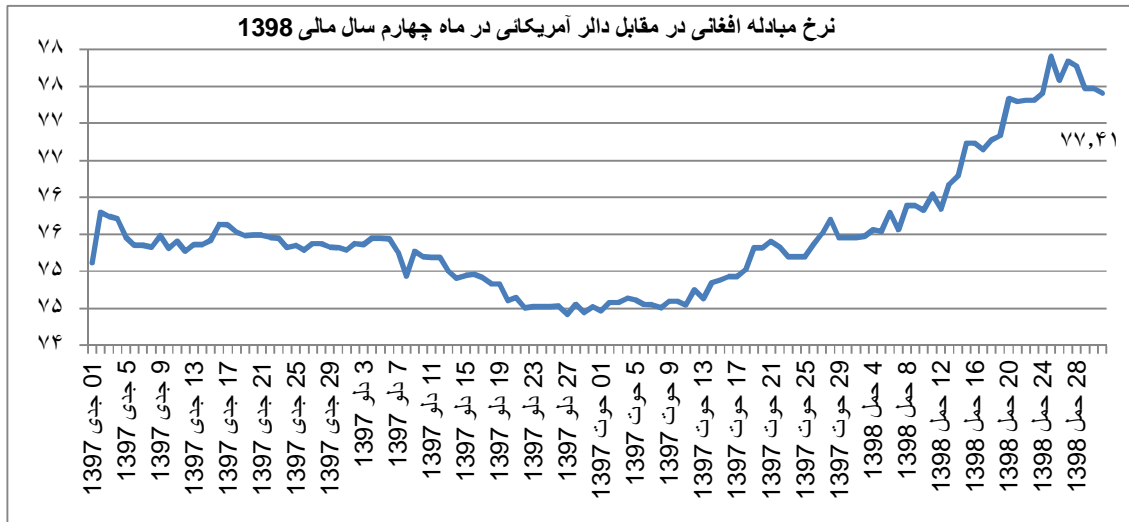

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

1.4 نرخ مبادله

با وجودیکه د افغانستان بانک نرخ مبادله را مورد هدف قرار نمیدهد، نوسانات آنرا با در نظر داشت اهمیت تاثیر آن بالای سایر شاخص های اقتصادی به دقت کامل زیر نظر دارد. در نظام بازار آزاد، نوسانات در نرخ مبادله یک امر طبیعی بوده و عرضه و تقاضا عامل اصلی و تعیین کننده نرخ مبادله در بازار میباشد. طبق آمار موجود، نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی و سایر ارز های عمده بین المللی از ابتدای سال روان مالی تا اکنون شاهد یک سلسله نوسانات بوده است.

از اول سال مالی 1398 الی 31 حمل 1398، نرخ مبادله افغانی در مقابل دالر امریکایی بطور اوسط 76.67 افغانی ثبت گردیده است که در حدود 0.7 درصد کاهش ارزش از ابتدای سال داشته است و همچنان به آخر حمل سال مالی نرخ تبادله 77.41 افغانی ثبت گردیده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

جدول شاخص های پولی
منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

سال مالی 1398		سال مالی 1397					
حوت	حمل	قوس	سنبله	جوزا	حمل	حوت	
10		6	4	3		-1	سقف پایه پولی (%)
-13	-8.74	-2	-10	-8		-6	رشد حقیقی پایه پولی (%)
259,308.93	255,627.49	271,804.90	293,168.93	253,771.80	266,808.98	260,389.70	رشد حقیقی پایه پولی (میلیون افغانی)
299,600.51	280,267.14	309,476.20	290,360.45	276,318.10	276,318.05	276,318.10	سقف پایه پولی (میلیون افغانی)
229,242.39	222,147.20	228,205.60	225,276.63	226,589.30	218,544.79	215,734.30	رشد حقیقی پول در دوران (میلیون افغانی)
237,233.49	233,785.34	256,127.40	242,631.24	228,685.20	228,685.19	228,685.20	سقف پول در دوران (میلیون افغانی)
7692.0	7,702.51	7,708.59	7,549.36	7,499.33	7,293.12	7,349.43	رشد حقیقی ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
7708.58	7,684.13	7,550.34	7,402.80	7,250.34	7,284.40	7,301.44	سقف ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
29655	26,665.00	33,725.00	39,515.00	37,960.00	15390	19,443.00	مانده اوراق بهادار (میلیون افغانی)
5817.98	5,768.54	4,625.81	6,136.46	6,140.47	6,148.90	6,148.91	ذخایر الزامی (ذخایر اجباری) میلیون افغانی

2. سکتور حقیقی

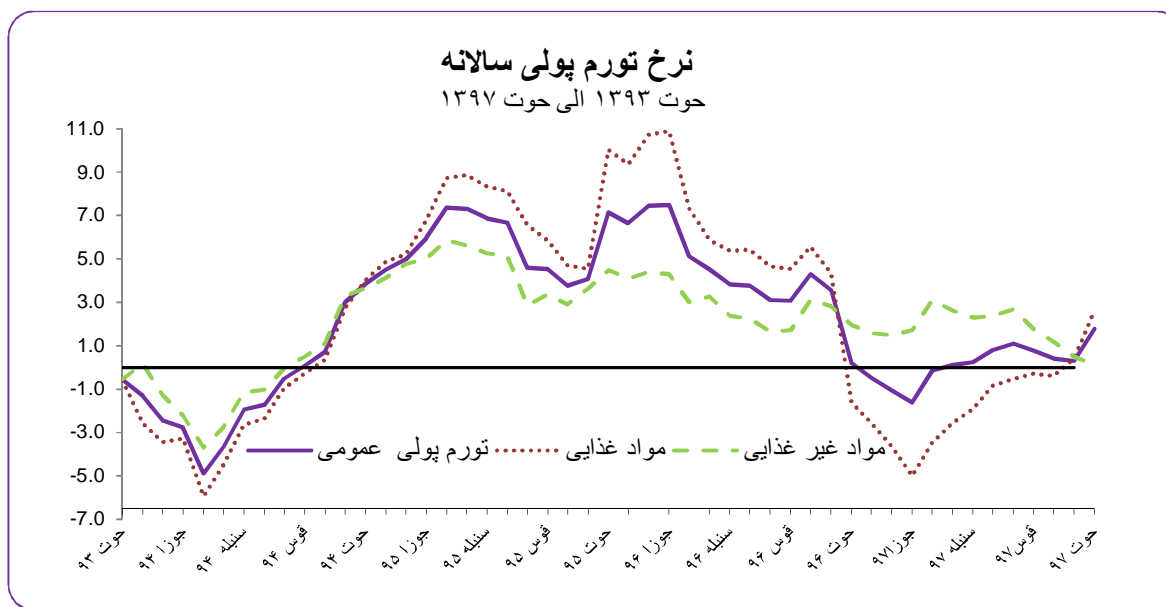
2.1 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه سالانه

نرخ تورم عمومی به سطح کشور در ماه حوت 1397 افزایش نموده است. براساس معیار محاسبه سالانه، نرخ تورم در دوره تحت بررسی به 1.77 درصد رسیده است. درحالیکه این رقم در ماه دلو 0.34 درصد محاسبه گردیده است. فشار های تورمی بالای شاخص عمومی در این دوره بیشتر از هر دو بخش شاخص مواد غیرغذایی و غیرغذای سرچشمه گرفته و باعث افزایش در قیمت شاخص عمومی گریده است

که در ذیل تغییرات در اجزای شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تغییرات در شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی				
معیار محاسبه ماهانه		معیار محاسبه سالانه		شاخص ها
حوت	دلو	حوت	دلو	
1.00	-0.62	1.77	0.34	تورم عمومی
1.93	-0.40	2.62	0.14	مواد غذایی
0.13	-0.83	0.97	0.53	مواد غیرغذایی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

شاخص قیمت مواد غذایی در این دوره به عنوان محرک اصلی افزایش عمومی عمل نموده است. نرخ تورم در بخش مواد غذایی از 0.14 درصد در ماه دلو به 2.62 درصد در ماه حوت 1397 افزایش نموده است. دلیل اصلی افزایش تورم در بخش مواد غذایی عبارت از بلند رفتن قیمت در احزای فرعی آن از قبیل قیمت نان و غله؛ شیر، پنیر و تخم؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات و شکر می باشد. از سوی دیگر، شاخص قیمت گوشت و روغن در این دوره کاهش را نشان میدهد. شاخص قیمت نان و غله بیشترین وزن را در شاخص عمومی داشته و با اندک ترین تغییرات بیشترین تأثیرات را بالای شاخص عمومی وارد می نماید. این جز شاخص که 14.6 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، از 5.65 درصد در ماه دلو به 6.88 درصد در ماه حوت افزایش نموده است. علت اصلی بلند رفتن کاهش واردات گندم از ایران و پاکستان بوده که سبب گردیده تا قیمت آرد درجه اول در کشور 2.5 درصد و قیمت برنج درجه اول 2.3 درصد در ماه حوت 1397 افزایش را نشان میدهد. شاخص قیمت شیر، پنیر و تخم مرغ 4.7 درصد شاخص عمومی را از آن خود ساخته که در ماه حوت 1397 به 1.92 درصد رسیده است. در حالیکه، این رقم در ماه گذشته 1.35 درصد محاسبه گردیده است. کاهش واردات لبنیات از ایران یکی از عوامل در بلند رفتن قیمت این جز گردیده است. شاخص قیمت میوه خشک و تازه که 5 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است. از 3.34 درصد در ماه دلو به 5.47 درصد در ماه حوت بیشتر گردیده است. علت بلند رفتن قیمت این جز شاخص افزایش متقاضیان و خریداران میوه خشک و تازه بخصوص جलगوزه، انار، سیب و کشمش در بازار جهانی عنوان گردیده است، به همین دلیل قیمت سیب وطنی 5.9 و کشمش سبز 2.73 درصد افزایش نموده است.

شاخص قیمت سبزیجات بر اساس محاسبه سالانه در ماه حوت به 2.40- درصد افزایش نموده است، در حالیکه این رقم در ماه دلو سال 1397 در حد 13.67- درصد ثبت گردیده است. کاهش واردات، نبود سردخانه ها در کشور و کاهش ارزش تومان ایرانی و کددار پاکستانی در مقابل دالرامریکائی دلایل عمده و اصلی بلند رفتن قیمت سبزیجات در این دوره عنوان گردیده است.

از طرف دیگر، بعضی از اجزای شاخص مواد غذایی از قبیل قیمت گوشت و روغن در دوره تحت بررسی کاهش نموده است. شاخص قیمت گوشت که 7.5 درصد شاخص عمومی را احتوا می نماید، از 1.37 درصد در ماه دلو به 1.16 درصد در ماه حوت کمترگردیده است. همچنان، شاخص قیمت مصالحه که 1.3 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است، از -4.19 درصد به -5.46 درصد

تغییرات در شاخص مواد غذایی در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	دلو	حوت	دلو	حوت
تورم در بخش غذایی	0.14	2.62	-0.40	1.93
نان و غله	5.65	6.88	-1.20	0.77
گوشت	1.37	1.16	0.33	0.59
شیر، پنیر و تخم مرغ	1.35	1.92	-0.38	0.01
روغن	-4.19	-5.46	-2.00	-1.33
میوه خشک و تازه	3.34	5.47	0.43	3.72
سبزی	-13.67	-2.40	1.75	7.99
شیرینی	-0.33	4.14	-1.90	4.49
مصالحه	3.29	4.21	3.43	0.35
نوشابه غیر الکولی	5.39	6.40	0.21	0.81

تنزیل نموده است. جدول ذیل تغییرات تورمی در بخش غذایی را در حوت ماه نشان میدهد.

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست

پولی

تورم در بخش مواد غیرغذایی بر اساس معیار محاسبه سالانه در ماه حوت سال 1397 افزایش نموده است. افزایش قیمت سرپناه، برق، آب و گاز مایع؛ لوازم منزل و ترانسپورت در این دوره سبب گردیده است تا تورم در این بخش از 0.53 درصد در ماه دلو به 0.97 درصد در ماه حوت بیشتر گردد. شاخص قیمت سرپناه، برق، آب و گازمایع که 19.1 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد. در ماه حوت 1397 به 0.97 درصد رسیده است. در حالیکه

این رقم در ماه دلو 0.53 درصد مثبت گردیده است. خراب شدن وضعیت امنیتی در ولسوالی ها و دهات دور دست باعث گردیده تا قیمت کرایه سرپناه افزایش نماید. همچنان افزایش 5.50 درصدی قیمت گاز مایع یکی از عوامل دیگر بوده که در بلند رفتن قیمت سرپناه در دوره تحت ارزیابی کمک نموده است.

تغییرات در شاخص مواد غیر غذایی در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	دلو	حوت	دلو	حوت
تورم در بخش غیر غذایی	0.53	0.97	-0.83	0.13
تنباکو	4.96	4.04	-0.30	0.00
پوشاک	4.05	3.25	-1.26	-0.27
سرپناه	-3.36	-2.31	-1.10	0.00
لوازم خانه	2.71	3.20	0.05	0.61
صحت	2.14	1.89	-0.65	0.33
ترانسپورت	4.80	5.77	-2.84	-0.24
ارتباطات	-2.39	-2.83	-0.11	-0.17
اطلاعات و فرهنگ	0.95	0.35	1.20	0.26
تعلیم و تربیه	5.32	6.24	-1.60	0.65
رستوران و هتل	3.62	3.20	0.32	-0.43
متفرقه	0.69	0.35	-0.81	-0.06

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

قیمت لوازم منزل که 11.9 درصد شاخص عمومی را احتوا می نماید، از 2.71 درصد در ماه دلو به 3.20 درصد در ماه حوت افزایش نموده است. دلیل اصلی بلند رفتن قیمت این جز شاخص افزایش 0.47 درصدی قیمت موبل و فرنیچر می باشد.

قیمت ترانسپورت در ماه حوت 5.77 درصد افزایش را نشان میدهد. این جز شاخص که 4.3 درصد شاخص عمومی را از آن خود ساخته، در ماه دلو 4.80 درصد محاسبه گردیده است. تحریم های امریکا بالای صادرات تیل ایران یکی از عوامل بوده که باعث افزایش قیمت تیل در این دوره گردیده

است. قیمت تیل در بازار جهانی در ماه حوت به مقایسه ماه دلو 3.31 درصد افزایش را نشان میدهد.

2.2 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه

معیار محاسبه ماهانه نرخ تورم پولی که انعکاس دهنده تغییرات کوتاه مدت در سطح عمومی قیمت ها در کشور می باشد نشان دهنده افزایش نرخ تورم از 0.62 درصد در ماه دلو سال 1397 به 1 درصد در ماه حوت می باشد. این افزایش از هر دو بخش شاخص مواد غذایی و شاخص مواد غیرغذایی در این دوره به عنوان محرک افزایش شاخص عمومی عمل نموده اند، که در ذیل، جزئیات تغییرات قیمت در اجزای فرعی این شاخص ها تحت بررسی گرفته می شود.

آمار نشان میدهد که شاخص قیمت مواد غذایی در ماه حوت به 1.93 درصد رسیده، در حالیکه این رقم در ماه گذشته 0.62- درصد محاسبه گردیده است. همچنان، اجزای فرعی این شاخص از قبیل نان و غله؛ شیر، پنیر و تخم مرغ؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات؛ و شکر در دوره تحت بررسی بیشترین افزایش را نشان میدهند. شاخص قیمت نان و غله از 1.20- درصد به 0.77 درصد، لبنیات از 0.38- به 0.01 درصد، سبزیجات از 1.75 درصد به 7.99 درصد و شکر از 1.90- درصد به 4.49 درصد افزایش را نشان میدهد. این در حالی است که شاخص قیمت مصالحه در دوره تحت بررسی کاهش نموده است.

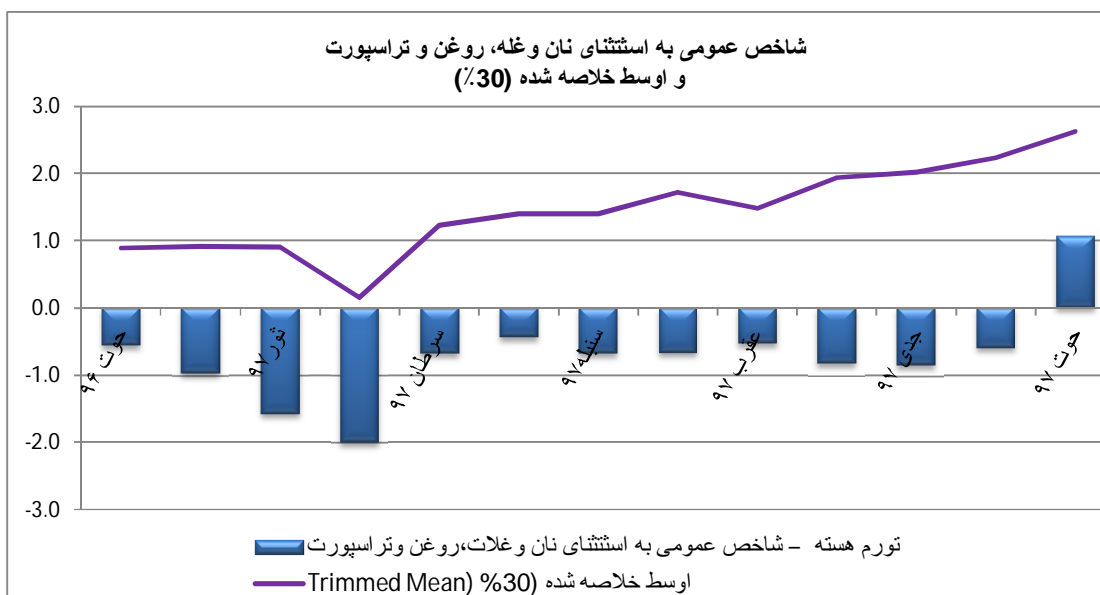
تورم بر اساس معیار محاسبه ماهانه در بخش شاخص مواد غیرغذایی نیز در حوت سال 1397 افزایش نموده است. با توجه به آمار موجود، تورم در این بخش از 0.83- درصد در ماه دلو به 0.13 درصد در ماه حوت بیشتر گردیده است. پوشاک، سرپناه، برق، آب و گازمایع، لوازم منزل، معالجه و تداوی و ترانسپورت به عنوان عوامل تورم در افزایش قیمت ها در این بخش تاثیر گذار بوده اند که از جمله سرپناه، لوازم منزل، معالجه و تداوی بیشترین اثر گذاری را داشته و بالترتیب از 1.10- درصد به 0.00 درصد، از 0.05 درصد به 0.61 درصد، و از 0.65- درصد به 0.33 افزایش را نشان میدهند. این در حالی است که سایر اجزای غیرغذایی از قبیل مخابرات، اطلاعات و معلومات و رستوران و هتل تاثیرات ضد تورمی را بالای شاخص مواد غیرغذایی وارد نموده اند. ازین میان، مخابرات از 0.11- درصد به 0.17- درصد، اطلاعات و معلومات، از 1.20 درصد به 0.26 و رستوران و هتل از 0.32 درصد به 0.43 درصد در دوره تحت ارزیابی کاهش نموده است.

تورم هسته

هدف از محاسبه نرخ تورم بر اساس این معیار بررسی دقیق و مشخص تغییرات در سطح عمومی قیمت ها می باشد. این معیار نشان دهنده تاثیرات عوامل غیرمترقبه و غیرنورمال بالای سطح عمومی قیمت ها بوده و یک قسمت معین شاخص را که عوامل متذکره در آن دخیل نمی باشد در بر می گیرد. تورم هسته آنعده از اجزای شاخص را که قیمت شان بصورت سرسام آور تغییر نموده اند (و یا هم تغییرات در آن ها بسیار ناچیز می باشد) از شاخص بیرون ساخته و بعداً با استفاده از میتود های موجود تغییرات آنرا ارزیابی می نماید. یکی از معیار های مهم تورم هسته عبارت از اوسط خلاصه شده می باشد که در آن یک فیصدی مشخص از تعداد مجموعی اجزای موجود در شاخص حذف می گردد. در حال حاضر، تورم بر اساس اوسط خلاصه شده در افغانستان بعد از حذف 30 فیصد شاخص عمومی محاسبه می گردد. تورم بر اساس این معیار در ماه حوت در مقایسه با ماه ماقبل آن از 2.23 درصد به 2.62 درصد بیشتر گردیده است. معیار دیگر تورم هسته عبارت از "شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت" می باشد. تورم سالانه بر اساس این معیار از -0.60 درصد در ماه دلو به 1.06 درصد در ماه حوت افزایش را نشان میدهد.

تغییرات تورم هسته در سطح ملی		
شاخص ها	دلو	حوت
	معیار محاسبه سالانه	
تورم اوسط خلاصه (Trimmed) (Mean 30%	2.23	2.62
شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت	-0.60	1.06

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

3. سکتور خارجی

3.1 بیلانس حساب جاری

کسر حساب جاری کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش نموده. کسر حساب جاری که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۲۲۸,۸۷ میلیون دالر ثبت گردیده بود، در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۱۲۲۶,۴۱ میلیون دالر یعنی (۰,۲) در صد کاهش نموده است. این کاهش کسر در حساب جاری بیلانس تادیات عمده تأ ناشی از کاهش واردات و افزایش صادرات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش دریافت های خدماتی از قبیل (دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دریافت های دیگر خدماتی تجارتي) و به همین ترتیب افزایش در عواید سرمایه گذاری (عاید اولیه) می باشد.

3.1.1 بیلانس حساب اجناس:

ارزش مجموعی واردات (اجناس) کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نماینگر کاهش 7 درصدی بوده و از ۱۸۳۶,۹۴ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۷۱۰,۴۷ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

و به همین ترتیب ارزش مجموعی صادرات (اجناس) کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده افزایش ۶ درصدی بوده که از ۱۷۲,۴۵ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۸۲,۵۷ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ بالغ گردیده است.

نوت:

محرکات اصلی و اساسی افزایش صادرات اجناس در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از صادرات پنبه، صادرات زعفران و صادرات میوه تازه و میوه خشک میاشد.

محرکات اصلی و اساسی کاهش واردات اجناس در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از کاهش واردات کالاهای صنعتی، کاهش واردات اجناس مصرفی از قبیل (کندم و ارد کندمی، شکر، ادویه جات طبی، رخت باب، و واردات برق) میباشد.

3.1.2 بیلانس حساب خدمات:

کسر خالص حساب خدمات در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ حدود ۶۱ در صد کاهش را نظر به عین ربع سال قبل نشان میدهد. کسر حساب خدمات که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۱۵,۷۵ میلیون دالر راپور داده شده بود در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۴۵,۱۷ میلیون دالر رسیده است.

کسر حساب خدماتی در سال مالی ۱۳۹۷ با استفاده از سه نوع دریافت ها متاثر گردیده است یعنی: دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دیگر سرمایه گذاری های تجارتي

3.1.3 حساب عاید اولیه:

عواید خالص اولیه کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال گذشته شاهد افزایش ۸۱ درصدی بوده که از ۲۴,۸۳ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۴۴,۹۲ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

3.1.4 عاید ثانوی:

عواید ثانوی در کل (کمک های بلاعوض و انتقالات وجوه کارگران) در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش ۴۳ درصدی را نشان داده که از ۵۲۶,۵۵ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۳۰۱,۷۳ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ کاهش نموده است.

• انتقالات جاری (کمک های بلاعوض):

انتقالات جاری خالص به دولت افغانستان کاهش ۶۰ درصدی را نشان داده که از ۴۰۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۶۲,۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

• **وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی:**

وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی بدخل کشور ۱۷ در صدی افزایش نموده، که از ۱۱۸,۵۹ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۳۸,۹۴ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

• **حساب سرمائیوی بیلانس تادیات:**

حساب سرمائیوی بیلانس تادیات که شامل (انتقالات سرمائیوی میباشد)، نشان دهنده افزایش ۷۱۴ در صدی بوده، که از ۴,۸۴ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۳۹,۴۲ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

3.2 حساب مالی بیلانس تادیات:

حساب مالی (خالص) بیلانس تادیات که شامل سرمایه گذاری مستقیم، سرمایه گذاری غیر مستقیم، دیگر سرمایه گذاری ها و دارائی های ذخیره می باشد از ۴۶,۸ میلیون دالر در ربع اولی سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۹۵,۱۶ - میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ می رسد.

• **سرمایه گذاری مستقیم:**

ارزش خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده کاهش ۴۴ در صدی بوده که از ۳۱,۵۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۷,۵۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده.

و به به همین ترتیب، سرمایه گذاری غیر مستقیم (سرمایه گذاری در اسناد قرضه) از ۵۴ - میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۲۰ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

جدول ۱: بیلانس تادیات افغانستان به (ملیون دالر امریکائی):

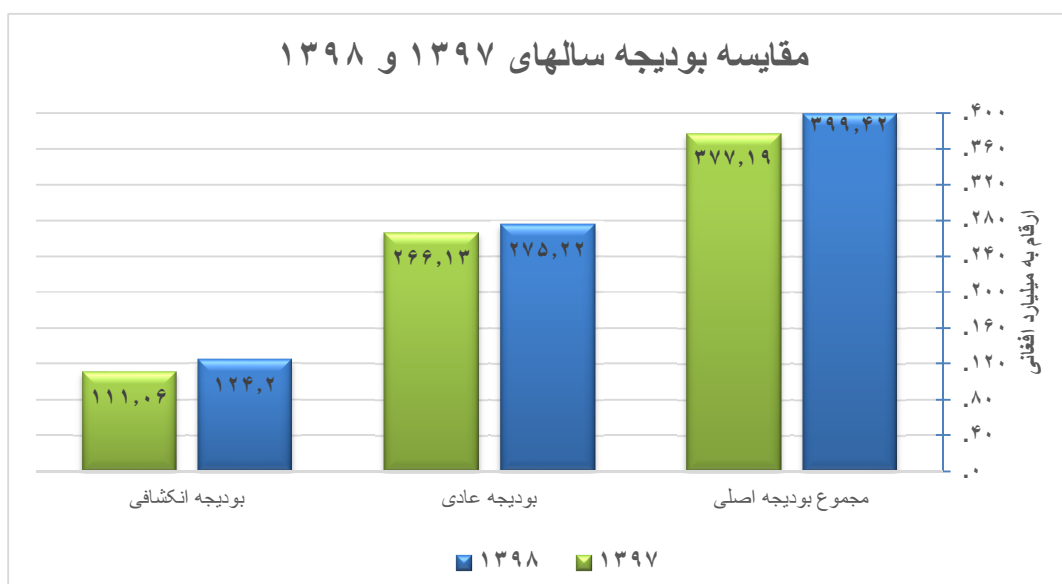
Items / Years	Q1- 97	Q2- 97	Q3 - 97	Q4 - 97	Q1- 98	%change
Current Account	-1228.87	-829.74	-895.81	-1119.14	-1226.41	-0.2%
<i>Credit</i>	924.80	1120.01	1162.74	995.34	798.13	-14%
<i>Debit</i>	2153.66	1949.75	2058.56	2114.48	2024.55	-6%
Goods and Services Account	-1780.24	-1534.46	1494.92	-1591.78	-1573.07	-12%
<i>Credit</i>	340.42	364.21	461.39	459.30	398.32	17%
<i>Debit</i>	2120.66	1898.68	1956.31	2051.08	1971.39	-7%
Goods Account	-1664.49	-1499.75	1386.93	-1473.41	-1527.90	-8%
<i>Credit</i>	172.45	146.81	261.88	294.09	182.57	6%
<i>Debit</i>	1836.94	1646.56	1648.81	1767.50	1710.47	-7%
Services Account	-115.75	-34.72	-108.00	-118.37	-45.17	-61%
<i>Credit</i>	167.96	217.40	199.51	165.21	215.75	28%
<i>Debit</i>	283.72	252.12	307.50	283.58	260.92	-8%
Primary Income Account	24.83	54.00	58.70	44.32	44.92	81%
<i>Credit</i>	35.27	65.53	109.23	67.45	61.34	74%
<i>Debit</i>	10.45	11.52	50.52	23.12	16.42	57%
Secondary Income Account	526.55	650.72	540.40	428.32	301.73	-43%
<i>Credit</i>	549.11	690.27	592.13	468.60	338.47	-38%
<i>Debit</i>	22.56	39.55	51.72	40.28	36.74	63%
Current transfers (Official grants)	408.0	530.6	404.4	365.5	162.8	-60%
Personal transfers	118.59	120.11	135.97	62.80	138.94	17%
<i>Credit</i>	141.15	159.65	187.70	103.08	175.68	24%
<i>Debit</i>	22.56	39.55	51.72	40.28	36.74	63%
Capital account	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Capital transfers	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Financial account	46.8	74.8	184.8	167.23	-95.16	-303%

Direct investment	-31.58	-40.85	-55.28	-29.85	-17.58	-44%
Net acquisition of financial assets	3.78	3.78	-30.90	-19.11	-10.52	-378%
Net incurrence of liabilities	35.36	44.63	24.38	10.75	7.06	-80%
Portfolio investment	-54.02	18.22	24.37	34.94	20.0	-137%
Net acquisition of financial assets	-54.02	18.22	24.37	34.94	19.96	-137%
Net incurrence of liabilities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Other investment	109.58	57.53	103.07	89.54	-126.85	-216%
Assets	80.47	44.96	79.32	73.59	-131.36	-263%
Liabilities	-29.11	-12.57	-23.75	-15.95	-4.51	-85%
Reserve Assets	22.79	39.85	112.68	72.60	29.31	29%
Net errors and omissions	1270.79	732.56	653.53	697.56	1091.83	-14%

4 سکتور مالی

هدف اصلی سیاست مالی، دستیابی به افزایش مداوم جمع آوری درآمد است تا به تدریج از هزینه های عادی و انکشافی که از خارج تامین میگردد تخصیص بودجه در راستای استراتژی انکشاف ملی افغانستان فراهم شود. علاوه بر این، اهداف دیگر شامل بهبود مدیریت مصارف دولتی، اصلاح سیاستهای مالی، فورمولبندی سیاست مالی، کارایی و مؤثریت شرکتهای مالیات و اداره گمرک میباشد. طوریکه میدانیم در اقتصاد های در حال توسعه در سراسر جهان عدم تعادل بودجه (کسربودجه) وجود دارد. در افغانستان مجموع مصارف اصلی بیشتر از عواید داخلی به استثنای کمکهای خارجی است.

مجموع بودیجه اصلی در سال مالی ۱۳۹۸ به ۳۹۹,۴۲ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۷ که مبلغ ۳۷۷,۱۹ میلیارد افغانی بوده است، ۲۲,۲۳ میلیارد و یا ۵,۸۹٪ افزایش را نشان میدهد. از مجموع بودیجه اصلی سال مالی ۱۳۸۹، بودیجه عادی و بودیجه انکشافی هر یک به ترتیب ۲۷۵,۲۲ میلیارد و ۱۲۴,۲۰ میلیارد افغانی منظور شده است.

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ 31.89 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه حوت 25.63 میلیارد افغانی بوده که 6.26 میلیارد افغانیو یا % 24.43 افزایش را نشا میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ به 89.52 میلیارد افغانی رسیده است که از جمله 58.86 میلیارد و 30.66 میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

در ضمن، عواید داخلی در ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ به 15.98 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه عواید داخلی در ماه حوت 14.27 میلیارد افغانی بوده است، که 1.70 میلیارد افغانی و یا % 11.93 کاهش را نشان میدهد. از طرف دیگر، کمک های خارجی (به شمول قرضه) در ماه حمل سال مالی 4.56 میلیارد افغانی (40.15%) افزایش یافته است که از 11.35 میلیارد افغانی در ماه حوت به 15.91 میلیارد افغانی در ماه حمل رسیده است.

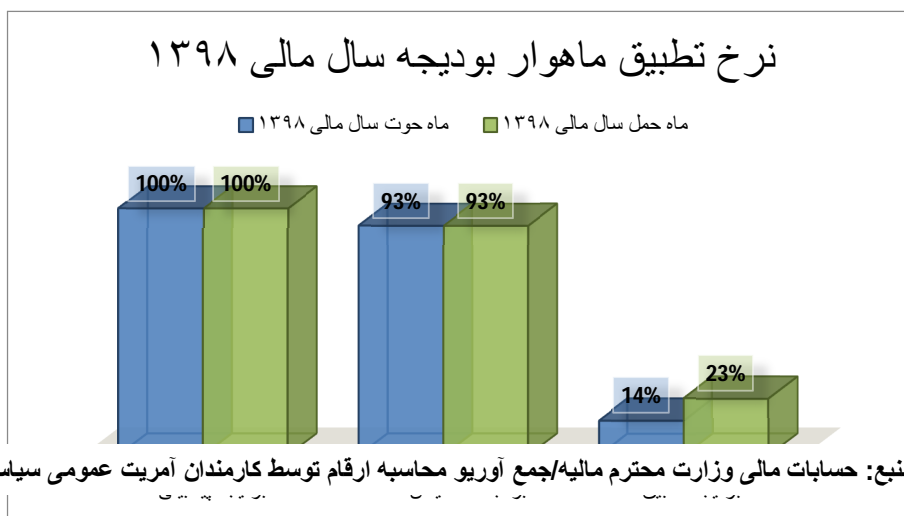
برعلاوه، مجموع مصارف از شروع سال مالی 1398 الی اخیر ماه حمل به 94.06 میلیارد افغانی رسیده است، که مصارف عادی و مصارف انکشافی هر یک 69.37 میلیارد و 24.69 میلیارد افغانی را تشکیل میدهند. مصارف عادی در ماه حمل 27.29 میلیارد افغانی میباشد در حالیکه مصارف مذکور در ماه حوت سال مالی 19.50 میلیارد افغانی بوده است، که نشان دهنده 7.78 میلیارد (39.92%) افزایش میباشد. همچنان

مصارف انكشافی در ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ به 14.96 میلیارد افغانی میرسد، ولی در ماه حوت مصارف انكشافی به 7.03 میلیارد افغانی میرسد که نشان دهنده 7.93 میلیارد افغانی و یا % 112.71 افزایش میباشد.

مشخصات	ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸	ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸	از شروع سال مالی ۱۳۹۸ الی ختم ماه حمل	تفاوت (بین ماه حوت و ماه حمل)	رشد ماهانه (%)
	ارقام به میلیارد افغانی				
مجموع عواید	25.63	31.89	89.52	6.26	24.43 %
عواید داخلی	14.27	15.98	58.86	1.70	11.93 %
کمک های خارجی	11.35	15.91	30.66	4.56	40.15 %
مجموع مصارف	26.53	42.25	94.06	15.71	59.21 %
مصارف عادی	19.50	27.29	69.37	7.78	39.92 %
مصارف انكشافی	7.03	14.96	24.69	7.93	112.71 %

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوری و محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

اجرای بودیجه اصلی در ماه حمل سال مالی ۱۳۹۸ به 23% رسیده است (تخصیصات صادر شده % 93)، که به ترتیب شامل % 25 و % 19 اجرا در بودیجه عادی و بودیجه انكشافی میباشد. قابل ذکر است که برای سال مالی ۱۳۹۸ مجموع بودیجه انكشافی مبلغ ۱۲۴,۲۰ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که از جمله % ۹۴ آن تخصیص داده شده است، و % 19 آن مصرف گردیده است. از سوی دیگر بودیجه عادی ۲۷۵,۲۲ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که تخصیصات صادر شده آن % 93 بوده، و تنها % 25 از مجموع مبلغ منظور شده به مصرف رسیده است.

5. سويفت

Report of(Outward) Transactions from 1/1/ 1398 up to 31/1/1398

Categories	Remitter Parties	Message Type	USD	EUR	CHF
A	Ministries	MT 103 ,700 & 910	22,427,924.97	2,562,481.00	11,500.00
B	Commercial Banks	202	102,654,128.87	400,000.00	
C	Da Afghanistan Bank	200	51,321,000.00		

Report of(Inward)Transactions from 1/1/ 1398 up to 31/1/139

Categories	Beneficiary Parties	Message Type	USD	EUR	AED
A	Ministries	MT 103 ,700 & 910	121,598,374.41	748,325.62	5,287,553.00
B	Commercial Banks	202	36,789,753.09		
C	Da Afghanistan bank	200			

بر علاوه به تعداد 66 معامله تبادلی FX Deal به ارزش مجموعی (165559374.72) دالر و به تعداد 5 معامله تبادلی بانک جهانی به ارزش مجموعی 3707322.16 دالر امریکائی نیز اجرا گردیده است

6. سکتور بانکی خلاصه گزارش

قرار آخر حمل 1398 (اپریل 2019) شاخص های عمده مالی نظام بانکی در مقایسه با حمل 1397 دارای روند صعودی میباشد. مجموع دارایی ها، قروض ناخالص، سپرده ها و مفاد طی دوره یاد شده افزایش نموده اند، که بر علاوه افزایش نرخ دالر عمدتاً در اثر اعطای قروض و مفادآوری بوجود آمده است. اما سرمایه مالی بنابر توضیح سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه کاهش کرده است. سیالیت سکتور بانکی در سطح مناسب قرار دارد، اما کیفیت قروض همچنان دارای روند نزولی میباشد.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.99 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه حمل سال 1398 بالغ بر 302.41 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (حمل 1397) بالغ بر 296.50 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 0.90 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از سپرده های یک شبه در اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و قروض سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار حمل 1398 بالغ بر 42.81 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (حمل 1397) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 38.91 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 10.00 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است. مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (حوت 1397) به اندازه 2.08 فیصد عمدتاً بابت استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و اعطای قروض جدید افزایش دارد.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین بانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (حمل 1397) شاهد 3.21 فیصد افزایش بوده و از قرار ماه حمل

سال 1398، بالغ بر 260.55 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 1.08 فیصد افزایش را نشان میدهد، که عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

نظام بانکی دارای سرمایه کافی بوده، از قرار حمل 1398 بالغ بر 34.47 میلیارد افغانی گردیده به اندازه 11.40 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی در مقایسه با دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 4.04 فیصد کاهش دارد که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه صورت گرفته است.

نظام بانکی افغانستان در چهار ماه اول سال مالی 1398 (اپریل 2019)، به مبلغ 480 میلیون افغانی مفاد خالص نموده است که در دوره مشابه قبلی (اپریل 2018 - حمل 1397) 166 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بوده. در نتیجه افزایش مفاد نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با 0.17 فیصد در حمل 1397 به 0.40 فیصد در این دوره (حمل 1398) افزایش یافته است.

سیالیت تمام بانکها در مطابقت با حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار داشته و از لحاظ وضعیت باز اسعار خارجی، تمام بانکها (به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده بانک مرکزی ± 40 برای اسعار خارجی و ± 20 برای اسعار انفرادی خارجی" دالر و یورو طویل المدت تخطی نموده اند) در مطابقت با حدود تعیین شده دافغانستان بانک میباشند.

از قرار ماه حمل 1398 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی (12% دارایی های عیار شده به اساس خطر) قرار دارند. نسبت سرمایه مقرراتی سکتور بانکی در حدود 26.55 فیصد میباشد، که در مقایسه با ماه حمل سال قبل که به 29.30 فیصد میرسید، به اندازه 2.75 فیصد کاهش داشته است.

مقدمه

نظام بانکی متشکل از 14 بانک دارای جواز می باشد که از آنجمله 3 بانک دولتی، 7 بانک خصوصی متعارف، 1 بانک اسلامی و متباقی 3 فروع بانک های خارجی اند. ذیلاً تعداد نمایندگی ها و سایر تسهیلات بانکی موجود در

کشور ارائه میگردد.

تعداد	تسهیلات
209	نمایندگی با خدمات کامل
206	نمایندگی با خدمات محدود
349	ماشین های خودکار صرافي (نوع 22)
87	*3سایرتسهیلات (نوع 21 2524)
101	** محلات فروش (نوع 23)
952	مجموعه

کارت ها	
578,959	کارت بدهی (دبت کارت)
1,910	کارت اعتبار (کریدت کارت)
233,648	کارت ای تی ایم (ATM)
13,667	ویب سرفر کارت
5,480	کارت پیش پرداخت

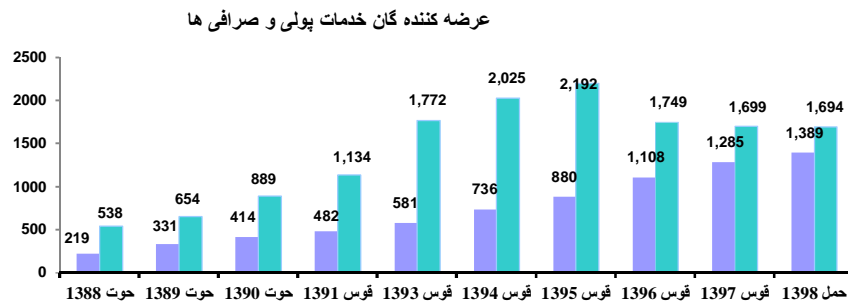
* **سهولت نوع 21:** واحد ایکه صلاحیت طی مراحل ابتدائ قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت قرضه را ندارد.
سهولت نوع 24: واحد ایکه فقط صلاحیت تادیه پول نقد را داشته مانند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و غیر دولتی، و یا سایر تادیات نقدی برای مشتریان بانک.
سهولت نوع 25: واحد ایکه صرف صلاحیت در یافت پولی نقد را از عامه بشکل امانات در حسابات مختلف اشخاص حکمی و حقیقی (معمولا سفارت خانه ها، هوتل ها و غیره) و صدور رسید جهت در یافت پول نقد.
سهولت نوع 23: شبکهای خدماتی در فروشگاهها (تنها مصارف را وضع نموده اما صلاحیت پس انداز را ندارد).

836,887

مجموعه

تسهيلات نمايندگي در 33 ولايت کشور بشمول شهر کابل قابل دسترس بوده ، در حالیکه خدمات ATM در 28 ولايت ، دبت کارت در 31 ولايت کشور و کريدت کارت در 6 ولايت کشور قابل دسترس می‌باشد .

ضمناً، تا کنون بطور مجموعی بتعداد 1389 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز و بتعداد 1694 صرافان مجوز در کشور فعالیت مینمایند. از 1389 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز، 288 عرضه کننده خدمات پولی در کابل، 816 عرضه کننده خدمات پولی در سایر ولايات مصروف فعالیت می‌باشند. برعلاوه، به تعداد 285 نمايندگي های دفتر مرکزی عرضه کنندگان خدمات پولی در شهر کابل و سایر ولايات مصروف فعالیت اند. از 1694 صرافي های مجوز، 370 صرافي در کابل ، 1318 در سایر ولايات و به تعداد 6 نمايندگي دفتر مرکزی در سایر ولايات کشور فعالیت می نمایند. جهت مشاهده روند عرضه کنندگان خدمات پولی و صرافان به گراف شماره (1) مراجعه گردد.

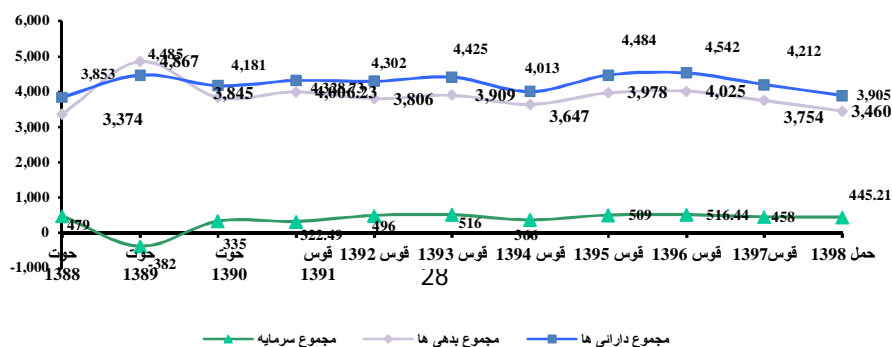
صرافی ها ■ عرضه کننده گان خدمات پولی ■

6.1 مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی از قرار حمل 1398 بالغ بر 302.41 میلیارد افغانی (3.90 میلیون دالر) میگردد که در مقایسه با دوره قبلی (حمل 1397) که در آن مجموع دارایی های نظام بانکی به 296.50 میلیارد افغانی (4.22 میلیون دالر) میرسید و 0.56 فیصد نظر به دوره مشابه قبلی ان افزایش داشت، طی دوره یادشده به اندازه 1.99 فیصد افزایش کرده است. افزایش فوق الذکر در مجموع دارایی های نظام بانکی عمدتاً بلاثر افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که طلبات بین بانکی بخصوص حسابات دالری، قروض خالص و سایر دارایی ها افزایش در حالیکه سپرده های یک شبه، پول نقد در خزانه و حسابات جاری با دافغانستان بانک طی دوره یاد شده کاهش داشته است.

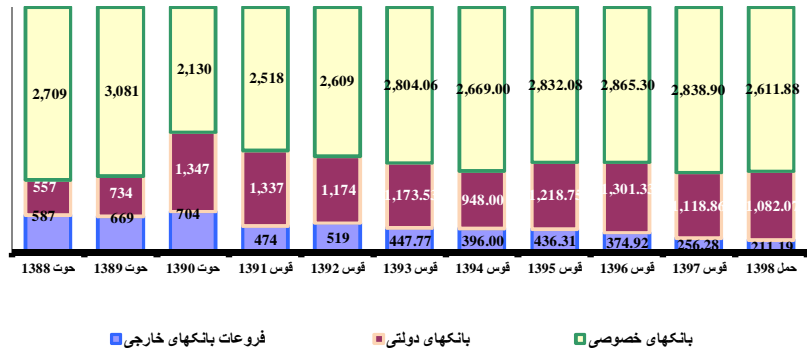
با نگاهی به افزایش مجموع دارایی ها در سطح گروه های بانکی بیشترین رشد دارایی ها را بانکهای خصوصی داشته که در مقایسه با دوره قبلی (حمل 1397) 7.30 فیصد بوده، بانکهای دولتی و فروع بانکهای خارجی بلترتیب شاهد 3.10 فیصد و 24.00 فیصد کاهش میباشند. از قرار فیصدی مجموع دارایی های نظام بانکی، بانک های خصوصی با سهم 66.88 فیصد در رده اول، بانک های دولتی با 27.70 فیصد سهم در رده دوم و متعاقباً فروع بانکهای خارجی با 5.40 فیصد سهم در رده اخیر قرار دارد. گراف شماره (2) روند رشد مجموع دارایی های نظام بانکی از سال 1388 هجری شمسی الی حمل سال 1398 ترسیم گردیده است، جهت معلومات بیشتر میتوان به گراف ذیل مراجعه نمود.

روند مجموع دارائی ها، بدهی ها و سرمایه نظام بانکی (به میلیون دالر)

گراف شماره (2)

سهم گروپ های بانکی در مجموع دارایی های سیستم بانکی طی چند سال (ارقام به میلیون دالر)

گراف شماره (3)

در جدول ذیل دارایی های تمام بانکهای تجاری و فروع بانکهای خارجی از قرار فیصدی مجموع دارای های نظام بانکی ارائه گردیده است:

دارائی های نظام بانکی به ترتیب نزولی از قرار ماه حمل 1398 (اپریل 2019)			
شماره	بانکها	دارای ها (میلیون افغانی)	فیصدی از قرار مجموع دارای های نظام بانکی
1	بانک بین المللی افغانستان	67,431.26	22.30
2	بانک ملی افغان	43,156.05	14.27

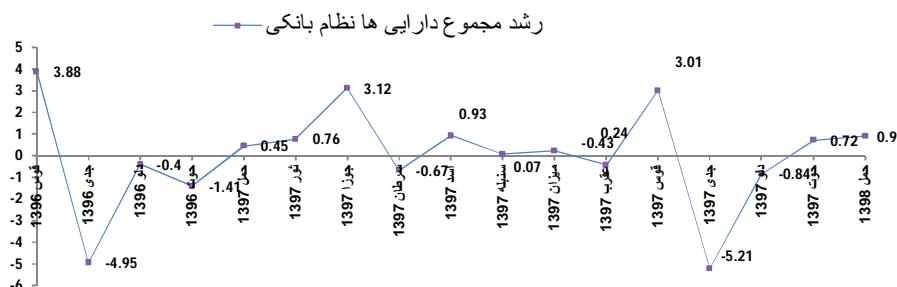
13.55	40,972.49	عزیزی بانک	3
7.16	21,665.42	میوند بانک	4
6.98	21,112.16	پشتنی بانک	5
6.46	19,527.22	نوی کابل بانک	6
6.32	19,096.44	افغان یونایتد بانک	7
5.44	16,455.98	بانک اسلامی افغانستان	8
4.40	13,298.80	آرین بانک	9
4.02	12,143.81	غضنفر بانک	10
3.70	11,200.07	فرست مایکروفایننس بانک	11
4.47	10,487.94	بانک الفلاح لمیتد	12
1.43	4,342.10	نشئل بانک آف پاکستان	13
0.50	1,524.84	حبیب بانک لمیتد	14
100.00	302,414.58		مجموع ۵

6.1.1 رشد مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده که در ماه جوزا و قوس 1397 دارای بیشترین رشد میباشد، که در اترافزایش طلبات بین البانکی بخصوص در حسابات دالر میباشد. این در حالیست که در جدی 1396 به پایین ترین نقطه کاهش رسیده است که بابت کاهش در پول نقد در خزانه و طلبات بالای دافغانستان بانک که در سپرده های یک شبه و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک قابل ملاحظه بوده صورت گرفته است.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با ماه گذشته (حوت 1397) به اندازه 0.90 فیصد افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از سپرده های یک شبه در اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و قروض سرمایه گذاری شده است.

برای وضاحت بیشتر موضوع در گراف شماره (4) تفصیل رشد دارایی های نظام بانکی ارائه گردیده است.

گراف شماره (4)

6.2 مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ماه حمل 1398 (اپریل 2019) بالغ بر 42.81 میلیارد افغانی (553 میلیون دالر) میگردد که 14.16 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل میدهد، و در مقایسه با دوره قبلی (حمل 1397) که بالغ بر 38.91 میلیارد افغانی میگردد، 13.12 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میداد و به اندازه 4.50 فیصد کاهش نموده

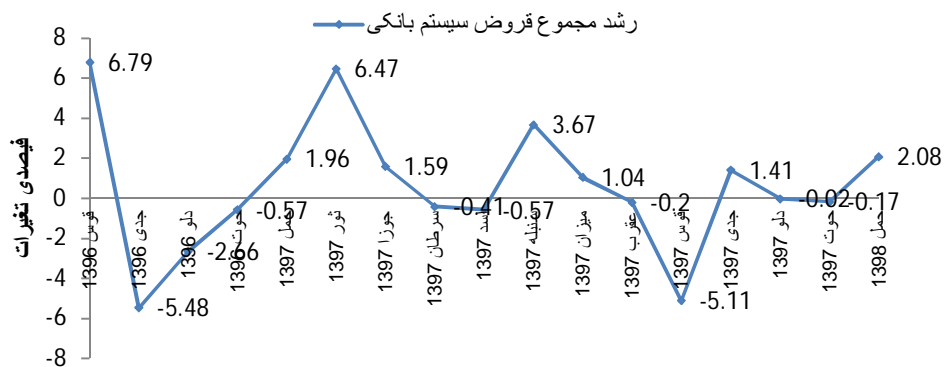
بود، در دوره فعلی (حمل 1398)، به اندازه 10 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش متذکره در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

از مجموع قروض ناخالص نظام بانکی، قروض افغانی نظام بانکی بالغ بر 19.55 میلیارد افغانی (252 میلیون دالر) می باشد که 45.66 فیصد مجموع قروض ناخالص و به اندازه 6.46 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل می دهد که این رقم نظر به دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 40.73 فیصد افزایش نموده است، افزایش متذکره عمدتاً بابت اعطای قروض جدید و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت میباشد. قروض دالری نظام بانکی بالغ بر 23.15 میلیارد افغانی (299 میلیون دالر) می گردد که 54.07 فیصد مجموع قروض و 7.66 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل داده و به اندازه 7.10 فیصد در اثر حذف قروض، تصفیه قروض و تحت مدیریت تصفیه قرارگرفتن یک بانک خصوصی نظر به حمل سال 1397 کاهش کرده است. جهت قرضه دهی در کشور، بانکهای خصوصی با سهم 87.35 فیصد مجموع قروض پیشتاز بوده، بانکهای دولتی با 11.56 فیصد در مقام بعدی و در اخیر فروع بانکهای خارجی با 1.08 فیصد سهم در رده پائینی قرار دارد.

6.2.1 مقایسه ماهوار رشد مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند نزولی میباشد. که در ماه جدی 1396 و قوس 1397 قابل ملاحظه بوده. کاهش متذکر در ماه های یاد شده از درک حذف و تصفیه قروض صورت گرفته است.

مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی ان (حوت 1397) به اندازه 2.08 فیصد عمدتاً بابت استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و اعطای قروض جدید افزایش کرده است. جهت معلومات بیشتر روند قروض به گراف شماره (5) مراجعه گردد.

گراف شماره (5)

صنف بندی مجموعه قروض نظام بانکی

صنف	قروض	حاصل	حوت 1397	حاصل 1398	اقدام
صعب	قروض	الحصول ⁴	4,577	4,773	صعب
معکوسا	قروض	صنف بندی شده ⁵	6,413	6,601	معکوسا
در	قروض	کتگوری تحت نظر ⁶	6,245	4,521	در
حذف شده ⁷	قروض	حذف شده ⁷	2.77	3.97	حذف شده ⁷
% رشد	فیصدی % از مجموع قروض ناخالص	مارج (2019)			

⁴ **قروض صعب الحصول** قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند(مشکوک)

⁵ **قروض معکوساً صنف بندی شده** دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 120-61 روز وصول نشده و باقی مانده باشد(تحت المعیار)، قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند (مشکوک)

⁶ **قروض در کتگوری تحت نظر** دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 31الی 60 روز وصول نشده و باقی مانده باشد (تحت نظر)

⁷ **قروض حذف شده** قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که اصل مبلغ و/یا تکانه آنها برای مدت 481 روز یا بیشتر از آن پرداخت نشده باقی بمانند. این کتگوری قروض باید در بیلانس شیت بانک برای مدت 12 ماه بمنظور حصول دوباره و صد درصد (100%) تامین جبران خساره نگهداری شده و بعد از سپری شدن 12 ماه از بیلانسیته بانک به صورت انی حذف میگردد.

در مجموع کیفیت قروض نظام بانکی در اخير ماه حمل 1398 همچنان ضعيف ازريابی ميگردد، قروض صعب الحصول نظام بانکی در مقايسه با حوت 1397 به مبلغ 196 ميليون افغانی افزايش نموده، به اندازه 11.15 فيصد مجموع قروض و 15.64 فيصد سرمايه مالی نظام بانکی را تشكيل ميدهد. افزايش متذکره به یک بانک خصوصي ارتباط ميگيرد. از جمله 11.15 فيصد قروض صعب الحصول 8.51 فيصد (76.32 فيصد مجموع قروض صعب الحصول) آن مربوط به دو بانک ميباشد. ضمناً، اين بانکها در مجموع 36.33 فيصد مجموع قروض ناخالص و 10.92 فيصد سرمايه مقرراتی نظام بانکی را احتواء مينمايد. در ضمن نسبت قروض صعب الحصول خالص سکتور بانکی 3.98 فيصد ميباشد.

ازمجموع 4.77 ميليارد افغانی قروض صعب الحصول به مبلغ 4.59 ميليارد آن مربوط بانكهای خصوصي ميباشد، که 10.74 فيصد مجموع قروض ناخالص (96.28 فيصد مجموع قروض صعب الحصول) را تشكيل ميدهد، به مبلغ 178 ميليون افغانی ان مربوط یک بانک دولتی که 0.41 فيصد مجموع قروض ناخالص (3.72 فيصد مجموع قروض صعب الحصول) را احتوا نموده است، ميباشد.

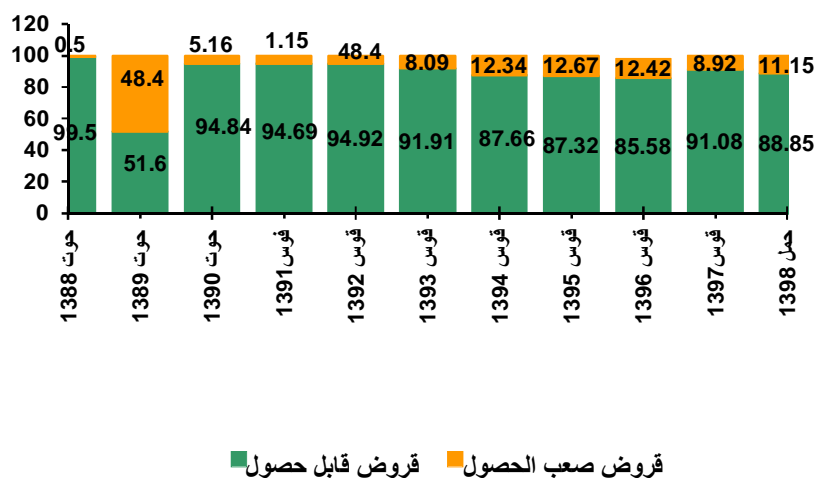
در مجموع قروض ذیل توسط هشت بانک اعطاء گردیده است.

اقدام	حوت 1397	فيصدی% از مجموع قروض ناخالص
قروض متوسط	1,310	3.12
قروض کوچک	1,105	24.58
قروض خرد (Micro)	4,872	13.01

در جدول ذیل تفکیک قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ماه حمل 1398 ارائه گردیده است.

بانک	قروض ناخالص (ارقام به میلیون افغانی)
بانکهای دولتی	4,950.89
بانکهای خصوصی	37,394.94
فروع بانکهای خارجی	463.07
مجموعه	42,808.90

نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص

گراف شماره (6)

به اساس ارقام ماه حمل 1398 توزیع قروض در ولایات و به اساس ارقام ماه

حوت 1397 در سکتورهای مختلف در جدول ذیل ارائه گردیده است. در توزیع جغرافیائی و نهادی قروض نظام بانکی تنوع صورت نه گرفته است، ولی توقع میرود که باگذشت زمان توزیع قروض متنوع گردد.

توزیع قروض در ولایات (از لحاظ جغرافیائی) در جدول ذیل ارائه گردیده است:

شماره	ولایات	مبلغ قرضه (به میلیون افغانی)	از قرار فیصدی مجموع قروض
1	کابل	30,003.87	70.09
2	بلخ	4,436.64	10.36
3	هرات	3,576.94	8.36
4	بادغیس	1,262.14	2.95
5	کندهار	661.79	1.55
6	بدخشان	521.72	1.22
7	بغلان	481.63	1.12
8	فاریاب	296.65	0.69
9	بامیان	286.47	0.67
10	جوزجان	268.10	0.63
11	سرپل	251.76	0.59
12	پروان	183.89	0.43
13	تخار	182.92	0.43
14	ننجرهار	177.37	0.41
15	سمنگان	157.01	0.36
16	کندهار	54.19	0.13

0.01	5.81	سایر	17
100.00	42,808.90	مجموعه	

توزیع سکتوری قروض در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 به تفصیل
ارایه میگردد:

سکتور	فیصدی از قرار مجموع قروض
1 رهنی و تعمیراتی	8.52%
ساختمانی و تعمیراتی	8.52%
2 پروژه های زیربنائی	8.72%
انرژی	0.09%
سرک و راه آهن	2.51%
بند ها	0.36%
معادن	0.51%
سایر پروژه های زیربنائی	5.26%
3 تولیدات و صنعت	11.24%
تولیدات فلزی چرمی پلاستیکی لاستیکی چوبی و کاعذی	3.73%
تولیدات و صنایع ماشینی خدمات	3.94%
سمنت وسایل و موادساختمانی	3.57%
4 تجارت	43.95%
نساجی	2.15%
تجارت عمده	3.40%

0.48%	ماشین آلات	
13.07%	پترولیم و روغنیات	
1.81%	پرزہ جات	
3.02%	وسایل برقی	
3.07%	سمنت و مواد ساختمانی	
6.00%	مواد غذائی	
8.15%	سایر اقلام	
2.80%	تجارت های پرچون	
20.81%	خدمات	5
0.04%	تعلیم و تربیه	
2.57%	هوتل و رستوانت	
6.44%	مخابرات	
3.52%	ترانسپورت زمینی	
1.19%	ترانسپورت هوایی	
1.33%	صحت و بهداشتی	
1.20%	نشرات مطبوعات و چاپخانه ها	
4.53%	سایرخدمات	
4.63%	زراعت، مالدارى و فارم	6
0.68%	زراعت	
3.95%	مالدارى و فارم	
2.13%	قروض مصرفی	7
0.00%	قروض رهنی مسکونی به اشخاص	8

	انفرادی	
0.00%	سایر قروض	9
100.00	مجموعه	

جزئیات عمومی شرکاء مسفء در کشور نظر به ماه دلو 1397 از لحاظ تعداد مؤسسات در مرکز، ولایات، و ناحیه ها و همچنان از نظر تعداد مشتریان، مقروضین، مبالغ قروض، فیصدی مشتریان اناث، مقروضین اناث، وغیره در جدول ذیل ارائه گردیده است:

4	تعداد شرکا مسفا
14	ولایات
81	ولسوالی
259,534	مشتریان
137,611	مقروضین
1,323,232	تعداد قروض اعطاء شده
90.88	مبلغ قروض اعطاء شده (میلیارد افغانی)
137,611	تعداد قروض باقی مانده
9.29	مجموعه قروض ناخالص باقی مانده (میلیارد افغانی)
2.54	پس انداز باقی مانده رضاکارانه مشتریان (میلیارد افغانی)
29.2	فیصدی مشتریان اناث
47.614	مقروضین زن

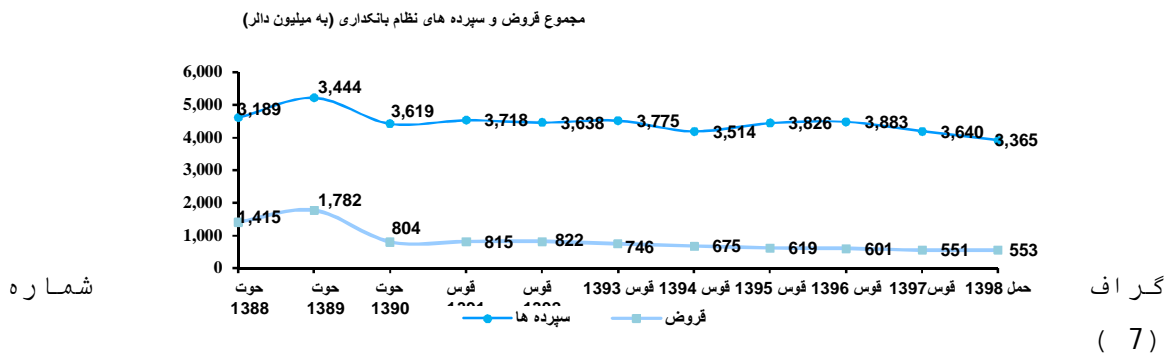
1.85	قروض در قرا و قصبات (میلیارد افغانی)
7.44	قروض در شهر ها (میلیارد افغانی)
www.misfa.org.af	منبع و ماخذ

6.3 مجموع امانات/ سپرده ها

سپرده ها منبع اساسی تمویل و بزرگترین بخش بدهی های نظام بانکی را احتواء نموده و متشکل از سپرده های مشتریان و سپرده های بین البانکی میباشد، که از قرار ماه حمل سال 1398 بالغ بر 260.55 میلیارد افغانی (3.36 میلیارد دالر) گردیده، 97.25 فیصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل میدهد. و در مقایسه با 252.44 میلیارد افغانی (3.59 میلیارد دالر) و 1.41 فیصد افزایش در دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 3.21 فیصد در این دوره (حمل 1398) رشد نموده است. از مجموع سپرده ها، سپرده های مشتریان بالغ بر 255.16 میلیارد افغانی (3.29 میلیون دالر) گردیده و 95.23 فیصد مجموع سپرده ها احتوا نموده است. در ضمن به اندازه 2.59 فیصد طی دوره یاد شده افزایش نموده است. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد.

سپرده های افغانی مشتریان نظام بانکی بالغ بر 74.51 میلیارد افغانی (962 میلیون دالر) گردیده که 29.20 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 0.80 فیصد کاهش یافته است. سپرده های دالری مشتریان نظام بانکی بالغ بر 163.35 میلیارد افغانی (2.11 میلیارد دالر) گردیده که 64.02 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 6.09 فیصد افزایش نموده است که از بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. بانکهای خصوصی بلندترین سهم یعنی 68.23 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را احتواء نموده و فیصدی سهم بانک های دولتی و فروع بانکهای خارجی بالترتیب 27.17 فیصد و 4.59 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را تشکیل میدهند. روند مجموع سپرده ها و مجموع قروض در جدول ذیل ترسیم

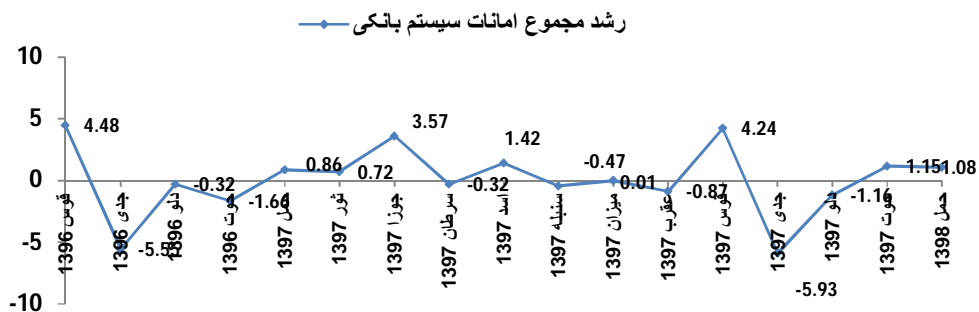
گردیده است.

6.3.1 مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها

مجموع سپرده های نظام بانکی طی سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده. که در ماه جوزا و قوس 1397 قابل ملاحظه میباشد و در اثر افزایش در سپرده های جاری مشتریان بوجود آمده است.

مجموع سپرده های نظام بانکی در ماه فعلی در مقایسه با ماه قبلی آن به اندازه 1.08 فیصد افزایش داشته است، که عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. در گراف شماره (8) روند رشد مجموع امانات نظام بانکی جهت وضاحت بیشتر ارائه گردیده است.

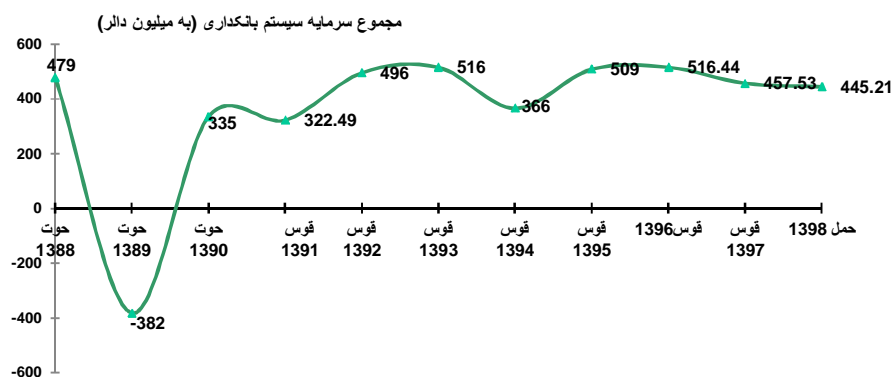

ترکیب امانات در اخیر ماه حمل 1398 (میلیون افغانی)			
شاخص	سپرده های مشتریان	سپرده های بین بانکی	مجموع سپرده ها
جاری	184,925.04	1,154.16	186,079.2
میعادی	17,516.86	4,233.36	21,750.22
پس انداز	52,723.44	4.73	52,728.17
مجموعه	255,165.34	5,392.25	260,557.59

6.4 مجموع سرمایه

نظام بانکی دارای سرمایه کافی می‌باشد، که به اندازه 11.40 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی نظام بانکی به اساس ماه حمل سال 1398 بالغ بر 34.48 میلیارد افغانی (445.21 میلیون دالر) میگردد، که در مقایسه با دوره قبلی (حمل 1397) که بالغ بر 35.93 میلیارد افغانی (512.08 میلیون دالر) می گردید، به اندازه 4.04 فیصد کاهش را نشان میدهد، که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و تحت مدیریت تصفیه قرار گرفتن یک بانک خصوصی می‌باشد. فیصدی نسبت سرمایه مقرراتی سکتور بانکی 26.55 فیصد می‌باشد که در مقایسه با 29.30 فیصد در حمل 1397 به اندازه 2.75 فیصد کاهش را نشان میدهد.

از قرار ماه حمل 1398 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار دارند.

6.5 مفاد

6.5.1 به طور ماهانه

نظام بانکی در ماه جاری (حمل 1398- اپریل 2019) به مبلغ 376 میلیون افغانی مفاد خالص نموده است، که در مقایسه با ماه قبلی (حوت 1397) که به مبلغ 7 میلیون ضرر خالص نموده بود، بهبود را نشان میدهد. از جمله 14 بانک بطور مجموع سه بانک در ماه فعلی (حمل 1398) به مبلغ 17 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در ماه گذشته حوت (1397) این تعداد به شش بانک میرسد و به مبلغ 230 میلیون افغانی ضرر نموده بود. مفاد نظام بانکی در ماه فعلی عمدتاً بابت افزایش در مفاد به غیر از تکتانه، مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی، بازگشت جبران خساره تعیین شده و کاهش در مصارف مالیات میباشد. این در حالیست که مفاد تکتانه خالص کاهش و مصارف معاشات در ماه جاری افزایش کرده است.

میدیان یا ارزش وسطی (Spread) یا تفاوت میان تکتانه قروض و تکتانه امانات جدید که سنجش مثریت عملیاتی بانک میباشد در ماه فعلی 10.49 فیصد میباشد که در مقایسه با ماه قبلی (حوت 1397) به اندازه 1.02 فیصد کاهش دارد. سپرید سه بانک در ماه جاری (حمل 1398) پایینتر از میدیان نظام بانکی قرار دارد، و برای هفت بانک (Spread) قابل محاسبه نمیباشد.⁸

1.5.2 مفادآوری سکتور بانکی به طور مجموعی (جنوری- اپریل 2019 – جدی 1397 - حمل 1398):

از لحاظ مفاد آوری در چهار ماه اول سال مالی 1398 (حمل 1398- اپریل 2019) نظام بانکی در مفاد قرار دارد. نظام بانکی در این دوره به مبلغ 480 میلیون افغانی (6.19 میلیون دالر) مفاد خالص نموده است، در حالیکه در دوره مشابه قبلی (حمل 1397- اپریل 2018) سکتور بانکی به مبلغ 166 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بود. در نتیجه مفاد فوق الذکر نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با 0.17 فیصد در حمل 1397 به 0.40 فیصد در این دوره (حمل 1398) افزایش نموده است.

دلیل عمده مفاد نظام بانکی در حمل 1398 در مقایسه با حمل 1397، افزایش مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی، مفاد تکتانه خالص

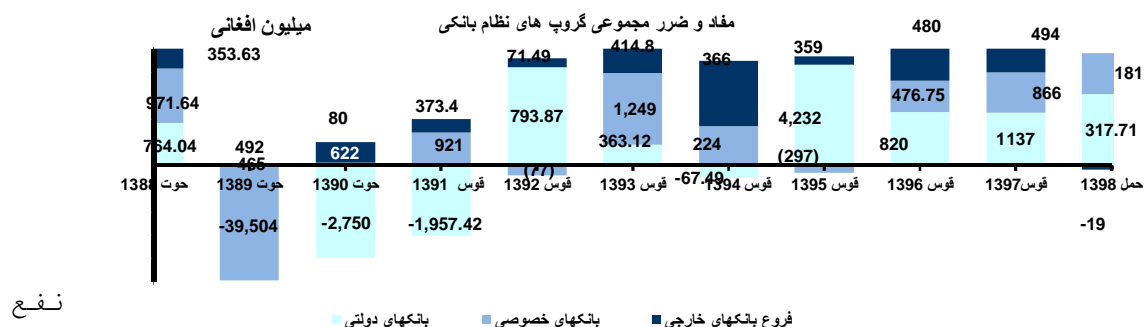
⁸ چون سپرید (تفاوت میان تکتانه قروض جدید و تکتانه امانات جدید) بطور ماه وار محاسبه میشود. از اینرو اگر یک بانک در جریان یک ماه هیچ قرض یا امانات جدید و یا هر دو را نداشته باشد، سپرید آن بانک یا بانکها قابل محاسبه نمیشد.

ومفاد به غیر از تکتانه میباشد. در حالیکه مصارف به غیر از تکتانه، مصارف مالیات و ذخیره جبران خساره طی این دوره افزایش داشته است.

طوریکه در نمودار ذیل بنظر می رسد، در سطح گروهی بانکهای دولتی و بانکهای خصوصی در مفاد قرار دارند اما فروع بانکهای خارجی در دوره فوق الذکر در ضرر قرار گرفته اند.

مفاد نظام بانکی را بطور عمده بانکهای دولتی تشکیل میدهد که بالغ بر 318 میلیون افغانی گردیده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 1.13 فیصد میباشد، بانکهای دولتی در چهار ماه اول سال مالی 1397 به مبلغ 236 میلیون افغانی مفاد آور بود. بانکهای خصوصی به مبلغ 181 میلیون افغانی مفاد خالص نموده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 0.27 فیصد ثبت شده است. در حالیکه در دوره قبلی (چهار ماه اول سال مالی 1397) به مبلغ 456 میلیون افغانی در ضرر قرار داشته اند. گروه فروع بانکهای خارجی با مبلغ 19 میلیون افغانی ضرر خالص نموده که نسبت برگشت بر دارایی آنها در حدود منفی 0.07 فیصد درج شده است. در حالیکه در دوره مشابه قبلی به مبلغ 385 میلیون افغانی در مفاد قرار داشته اند.

بطور کل به تعداد چهار بانک به مبلغ 150 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در دوره قبلی (حمل 1397) که در آن ضرر مجموعی به سه بانک مربوط می شد، و بالغ بر 1.01 میلیارد افغانی می گردید. با یاد آور شد که بر بنیاد عاید اساسی یا Core Income چهار بانک در ضرر قرار دارد که در دوره قبلی این تعداد به نیز به هفت بانک میرسید.

ضرر نظام بانکی در گراف شماره (10) بتفکیک بانک های دولتی، خصوصی، و فروع بانکهای خارجی ارائه می گردد.

6.6 سیالیت

در کل نسبت های سیالیت تمام بانک ها از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی افغانستان برای سیالیت (نسبت وسیع سیالیت 15 فیصد و نسبت سریع سیالیت 20 فیصد) بلندتر قرار دارند. نسبت سیالیت وسیع نظام بانکی از لحاظ ارزش وسطی یا میدیان از قرار ماه حمل سال 1398، 77.02 فیصد میباشد که در مقایسه با 65.08 فیصد در دوره قبلی (حمل 1397) به اندازه 11.94 فیصد در این دوره (حمل 1398) افزایش یافته است.

به اساس ارقام حوت 1397، نگرانی از تمرکز بیشتر امانات مشتریان نظام بانکی بر امانات بزرگ مشتریان (امانات که بیشتر از 5 میلیون افغانی باشند) وجود دارد. این امانات بزرگ در حدود 59.24 فیصد مجموع امانات مشتریان را تشکیل داده و متشکل از 5552 حساب است، که از لحاظ نقدینگی بسیار مهم پنداشته میشود و یکی از اقلام بدهی های مفر محسوب می شود. برعلاوه حد اوسط امانات بزرگ 568 میلیون افغانی میباشد که نسبت به 616 میلیون افغانی در ربع قبلی کاهش نموده است.

6.7 وضعیت باز اسعار خارجی

موسسات بانکداری در کل در مطابقت با حدود تعیین شده د افغانستان بانک برای وضعیت باز عمومی اسعاری (± 40 فیصد) و وضعیت باز انفرادی اسعاری (± 20 فیصد) قرار دارد، البته به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده برای وضعیت باز عمومی و انفرادی اسعاری (دالر و یورو طویل المدت) تخطی نموده اند.

در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 تعداد کارمندان، مقروضین، امانت گذاران و سایر مشتریان ارائه گردیده است:

تعداد	مشخصات
9370	کارمندان داخلی
69	کارمندان خارجی

74403	مقروضین
3673107	امانات گذاران
15593	تعداد دوسیه های که رئیس شرکت یا معاون آن طبقه انانث باشد
7870	سایر مشتریان

